Roll No………………………..

Signature of Invigilator ………

Paper Code

BV-603

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali

Examination August-2021

बी.ए. व्याकरण, षष्ठसत्रम्

व्याकरणम्, तृतीयपत्रम्

संस्कृतसाहित्यम्

समयः - होरात्रयम् | पूर्णाङ्काः 70

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

प्र01. पृष्टेषु त्रिषु द्वयोः समाधानं कुर्वन्तु। (5 x2 =10)

1. अलङ्कारस्य कति भेदाः? सविस्तारं लिखन्तु।
2. दण्डिमतेन अलङ्कारस्य किं स्वरूपम्?
3. व्याजोक्ति अलङ्कारस्य परिचयं सोदाहरणं लिख्यताम्।

प्र02. पृष्टेषु त्रिषु द्वयोः समाधानं कुर्वन्तु। (2.5 x2 =05)

1. परिकरालङ्कारं सोदाहरणं लिख्यताम्।
2. विनोक्तिनामकमलङ्कारं ज्ञापयन्तु।
3. "एकं क्रमेणानेकस्मिन् पर्य्यायोऽन्यस्ततोऽन्यथा" अस्यार्थं लिखन्तु।

प्र03. पृष्टेषु त्रिषु द्वयोः समाधानं कुर्वन्तु। (5 x2 =10)

1. परिसंख्यालङ्कारस्य का परिभाषा सोदाहरणं ज्ञापयन्तु।
2. "विनयेन विना का श्रीः? का निशा शशिना विना?।
   रहिता सत्कवित्वेन कीदृशी वाग्विदग्धता?॥"

व्याख्या कार्या - एषः श्लोकः कस्यालङ्कारस्योदाहरणमस्ति?

3. उदात्तमलङ्कारं सोदाहरणं लिख्यताम्।

(खण्ड -ख)

प्र01. पृष्टेषु अष्टसु प्रश्नेषु पञ्चानां समाधानं कुर्युः। (5 x5 =25)

1. महाकविश्रीभवभूतेः परिचयं लिख्यताम् तस्यमुख्यरचना का?
2. "उत्तररामचरितम्" अस्यनाटकस्यसम्पूर्णं परिचयं दीयताम्।
3. सप्रसंगश्लोकस्य व्याख्या कार्य -
   "लौकिकानां हि साधूनामर्थं वागनुवर्तते।
   ऋषीणं पुनराद्यानां वाचमर्थोऽनुवर्तते।।"
4. उत्तररामचरितस्य प्रथमाङ्कस्य सारं लिखन्तु।
5. नाटके रामस्य का भूमिका लिख्यताम्।
6. श्लोकानामर्थं लिखन्तु -
   एतानि तानि गिरिनिर्झरिणीटटेषु
   वैखानसाश्रिततरूणि तपोवनानि।
   येष्वातिथेयपरमायमिनो भजन्ते।
   नीवारमुष्टिपचना गृहिणो गृहानि।।
7. ब्रह्मादयो ब्रह्महिताय तप्त्वा परः सहस्रं शरदां तपांसि।
   एतान्यदर्शन्गुरवः पुराणाः स्वान्येवतेजांसि तपोमयानि।।
8. उत्पत्तिपरिपूतायाः किमस्याः पावनान्तरैः।
   तीर्थोदकं च वह्निश्च नान्यतः शुद्धिमर्हतः।।

(खण्ड -ग)

प्र01. पृष्टेषु त्रिषु द्वयोः समाधानं कुर्वन्तु (श्लोकानामर्थंलिख्यताम्) (5 x2 =10)

1. प्रियभुजान्तरपञ्जरशायिका जलधरस्तनितेष्वपि कातरा।
   सदहनादशिवाच्च शिवारूतात्कथमियं न बिभेति तपस्विनी।।
2. यमपास्य वयं जरार्तिमृत्युव्यसनायासविधातदैन्यभीताः।
   सुरनाथ दशामिमां प्रपन्ना न भयान्नापि च बालचापलेन।।
3. स्वजनबन्धुसुहृत्कमलाकरभ्रमरिका दयिताङ्कविवर्तिनी।
   कथमियं क्षणदाचरभैरवे पितृवने रमतेऽद्य वराकिका।।

प्र02. पृष्टेषु त्रिषु द्वयोः प्रश्नषु समाधानं कुर्वन्तु। (5 x2 =10)

1. कुमारीकथायाः सारं लिखन्तु।
2. कथायाः शिक्षा का? अस्माकं जीवने अस्याः किं महत्वम्?
3. राजकुमारीकथाया विषये स्वधिया लिख्यताम्।

--------------x--------------